

4 Művészetekkel a toleranciáért

NAGYECSED VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
Kisebbségek identitása és integrációja művészeti eszközökkel – Konferencia- és fesztiválsorozat a jó gyakorlatok bemutatására

városok hálózatai

2015

Nagyecsed Város Önkormányzata a roma közösségek önismeretének, kulturális örökségének és integrációjának fejlesztésével foglalkozott az Európa a polgárokért program támogatásával megvalósult projektjében. Művészeti tevékenységeken keresztül közelítettek a témához, melynek megvalósításában román, szlovák és lengyel partnerekkel működtek együtt. A projektről Erősné Balogh Szilvia szakmai vezetővel, valamint Szabóné Ivánku Zsuzsanna koordinátorral beszélgettünk.

Miért ezt a témát választottátok?

Erősné Balogh Szilvia: Én roma származású vagyok. Szerettem volna egy nemzetközi projektet, melynek segítségével a kultúránkon, művészetünkön keresztül közelebb kerülhetünk a külföldön élő cigánysághoz, és megnézhetjük, hogyan élnek más országokban. Hogy miért művészeti tevékenységek-

kel akartuk megszólítani őket? Mert ahhoz értünk. Ez a kultúránk, belőlünk fakad.

Szabóné Ivánku Zsuzsanna: Nagyecsedben nagyon nagy hagyománya van a néptáncos, lápi hagyományőrző csapatoknak, tevékenységeknek. Szilvia nagyjából 20 éve vezet táncsoportokat, cigány táncokat tanít ott helyben és a környező településeken. Ezért mindenképpen ezzel a témával kapcsolatban akartunk pályázatot beadni. Másrészt szerettük volna Nagyecsedben a roma hagyományok őrzését, az identitás erősítését és az integrációt fejleszteni.

Szerintetek mitől volt jobb a ti projektetek, mint a többi pályázóé? Miért kapott támogatást?

B. Sz.: Szerintem azért volt komplex, mert megmozgatta a településen élő embereket. Nemcsak a szervezeteket, hanem az egész várost. Abban is nagy erő volt, hogy roma szervezetek fogtak össze. A projektnek volt szakmai és kevésbé

„A közös művészeti és kulturális programok során a résztvevők önismerete és világlátása alakult jelentősen. A művészeti tevékenységek lehetővé tették, hogy a társadalmi és munkahelyi hierarchiák által meghatározott kapcsolatokon kívül a helyi csoport tagjai jobban megismerjék egymást, felfedezzék új arcaikat. A részt vevő közösségek szintjén érdekes volt, hogy a csere-szított azonosítani a büszkeségeket, jó gyakorlatokat. Másrészt a személyes tapasztalatok alapján a legtöbben saját problémáikat is újraértékelték.”

Kovács Petra, közösségi zeneterapeuta,
Sáry-módszer oktató, művészetterapeuta,
a zárókonferencia meghívott előadója

szakmai része is: a konferencián a szakmai csapatokat tudtuk megszólítani, a kulturális eseményekkel viszont mindenkit.

Találtak olyan módszert, amelyet helyben is be lehet emelni a napi munkába?

I. Zs.: Abszolút. Eléggé példamutató a nagyecsed-i közösségi élet. Itt tényleg nagyon profi táncsoportok vannak. Magyarok táncolnak cigány táncot, cigányok táncolnak magyar táncot, utánpótlás csapat is van. Ez már önmagában egy közösség-szervező erő, amit sikerült megmutatnunk a partnereknek is. Nagyon érdekes volt mindenki számára a Nagyecsedben bemutatott zeneterápia is, ahol Kovács Petra ismertette

meg az érdeklődőkkel, milyen hangképzési és hangadási módszerekkel lehet fejleszteni az óvodás és iskolás gyerekeket.

Adott valamilyen pluszt a résztvevőknek, hogy ez egy nemzetközi projekt volt?

I. Zs.: Igen, különösen az, hogy átlag polgárok, köztük roma emberek elmehettek külföldre, akár több helyre is. Az már önmagában adott nekik egyfajta büszkeséget és jó érzést, hogy bekerülhettek ebbe a programba, és részt vehettek a különböző eseményeken. Emelte az önbecsülésüket.

Mi volt szerintetek a legjobb ebben a projektben?

I. Zs.: Nagyon sok pozitívum volt. Természetesen a nagyecsedei volt a non plus ultra, de a lengyel szakmai konferencia is nagyon színvonalas volt. Azzal kezdődött – és ez nagyon megrendítő volt –, hogy elmesélték a történelmi vonatkozásokat. Ott a közelben volt egy munkatábor, és részletesen bemutatották, hogy mi történt a II. világháború során. Azzal zárták a rendezvényt, hogy a roma közösségből meghívtak egy családot, és a helyszínen az egyik vezető interjút készített velük.

B. Sz.: A holokauszt óta először állt roma a város színpadán. Ez egy hatalmas áttörés. A projekt előtt ott nem ismerték a cigányokat. Csak egy cigány család vallotta magát romának. Azóta viszont találkoztak, összeálltak, és létrehoztak egy táncsoportot. Ott elkezdődött valami. Egyre inkább elfogadják

a roma kultúrát és hagyományokat, azok az emberek pedig, akik romának vallják magukat, fel is merik vállalni, hogy azok.

I. Zs.: A projektnek köszönhetően a város látókörébe kerültek ezek a családok, és egy csomó inspirációt kaptak a lengyelek arról, mit tehetnek a romák érdekében.

Csinálnátok valamit másképpen, ha most kezdenétek?

I. Zs.: Mindig mindent lehet jobban csinálni. Rengeteget tanultunk és töretlen a lelkesedésünk, de van, amin változtatnánk. Sokkal több időt szánnánk például a partnerség építésére. Nehéz, hogy amíg nem tudjuk, a beadott pályázat nyer-e, senki sem szeret foglalkozni vele. Pedig egy ilyen sok utazással járó és nagyon kötött időpontokkal működő projektnél szükséges lett volna, hogy a projekt megkezdése előtt többet tudjunk egyeztetni. De amire nincs forrás, az általában nem történik meg.

Tervezitek a folytatást?

I. Zs.: Jelenleg is zajlanak workshopok, ahol a projekt programjain részt vett helyi szakemberek tartanak előadásokat, beszélgetéseket, átadják az újonnan szerzett tapasztalataikat, ismereteiket. Reméljük, hogy a jövőben valamelyik partner az itt megismert módszerek felhasználásával nyújt be további EU-s pályázatot. Ez az egyik fő cél.

B. Sz.: Nagy barátságok születtek, közösen, együtt gondolkozunk tovább. Az a reményünk, hogy tovább folytathatjuk a munkát.

Ha nem is minden országgal, mert a pénz azért nem elég arra, de vannak jó gyakorlataink, amelyeket meg tudunk osztani másokkal.

I. Zs.: Értékes szakemberekkel találkoztunk, nagyon jó személyes és szakmai kapcsolatok alakultak ki. És már beadtunk egy új Európa a polgárokért pályázatot, amelyben vannak partnerek a jelenlegi projektből is. •

FRANK NÓRA

A projekt eredményeit a résztvevők hasznosíthatják napi munkájuk során is. A Nagyecseden bemutatott zene-terápia módszerét például bármelyik óvodai vagy iskolai foglalkozáson lehet használni a gyerekek készségeinek fejlesztésére. A nagyecsedeihez hasonló táncsoportok, melyekben együtt táncolnak romák és nem romák, szintén segíthetik egymás megismerését, az előítéletek csökkentését, és nagy közösség-szervező erővel bírnak. A pályázóknak van még néhány megvalósítandó projektötletük – például a korai fejlesztés témájában – melyhez szintén fel szeretnék használni az elmúlt hónapokban összegyűlt tapasztalataikat és a jó gyakorlatok egy részét.